



Vapo Oy

Vuohtosuon kasvillisuusselvitys, Kärsämäki / Siikalatva



**Sisältö**

|          |                                                       |          |
|----------|-------------------------------------------------------|----------|
| <b>1</b> | <b>AINEISTO JA MENETELMÄT</b>                         | <b>1</b> |
| <b>2</b> | <b>ALUEEN YLEISKUVAUS</b>                             | <b>1</b> |
| 2.1      | Luonnontilaisuus                                      | 1        |
| 2.2      | Suoyhdistymä ja suotyypit                             | 2        |
| 2.3      | Maisema ja virkistyskäyttö                            | 3        |
| <b>3</b> | <b>SUOJELUALUEET JA -ALUEVARAUKSET</b>                | <b>3</b> |
| <b>4</b> | <b>LUONTOTYYPIT</b>                                   | <b>3</b> |
| 4.1      | Luonnonsuojelulain mukaiset luontotyytit              | 3        |
| 4.2      | Vesilain mukaiset luontotyytit                        | 3        |
| 4.3      | Metsälain mukaiset luontotyytit                       | 3        |
| 4.4      | Uhanalaiset luontotyytit                              | 4        |
| <b>5</b> | <b>LAJIT</b>                                          | <b>4</b> |
| 5.1      | Luontodirektiivin tiukkaa suojelua vaativat lajit     | 4        |
| 5.2      | Erityisesti suojeltavat lajit                         | 4        |
| 5.3      | Rauhoitetut lajit                                     | 4        |
| 5.4      | Uhanalaiset lajit                                     | 4        |
| 5.5      | Silmälläpidettävät ja alueellisesti uhanalaiset lajit | 5        |
| 5.6      | Suomen vastuulajit                                    | 5        |
| <b>6</b> | <b>JOHTOPÄÄTÖKSET</b>                                 | <b>5</b> |
| <b>7</b> | <b>KIRJALLISUUS</b>                                   | <b>5</b> |

**Liitteet**

|         |                                                             |
|---------|-------------------------------------------------------------|
| Liite 1 | Selvitysalueen sijainti ja aluetta ympäröivät suojelualueet |
| Liite 2 | Kasvillisuuskuviointi ja valokuvien ottopaikat              |
| Liite 3 | Selvitysalueella havaittu kasvilajisto                      |
| Liite 4 | Valokuvia selvitysalueelta                                  |

**Pöyry Environment Oy**

Antje Neumann (FM, biologia)  
Ella Kilpeläinen (FM, biologia)

maastotyöt, raportointi  
raportointi

Yhteystiedot  
PL 20, Tutkijantie 2 A  
90571 Oulu  
puh. 010 33 280  
sähköposti etunimi.sukunimi@poyry.com



## 1 AINEISTO JA MENETELMÄT

Vuohtosuolle suunnitellaan turvetuotantoaluetta ja hanketta varten laadittiin kasvillisuusselvitys.

Maastoinventoinnin ja raportin on laatinut biologin koulutuksen omaava kokenut kasvillisuus-kartoittaja. Maastotöihin oli käytettävissä yksi työpäivä (yhteensä 6 h). Maastokäynti tehtiin 7.7. (pohjoisosa) ja 8.7.2009 (eteläosa).

Selvitysalueen kasvillisuustyyppien määrittäminen aloitettiin tarkastelemalla ilmakuvaa ja maastokarttaa. Uhanalaisten putkilokasvien, sammalten ja kääpien esiintymätiedot tarkistettiin Suomen ympäristökeskuksen tiedostoista (Heidi Kaipiainen 29.5.2009). Maastossa selvitysalue kierrettiin niin, että kasvillisuustyyppien vaihtelu saatiin selvitettyä. Maastoselvitys keskitettiin selvitysalueen luonnontilaisempaan keskiosaan. Samalla tarkasteltiin myös selvitysalueen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaa osittain luonnontilaista Vuohtojärven-Likolahden aluetta. Maastoselvityksessä käytettiin apuna ilmakuvaa ja peruskarttaa.

Alueen suotyyppit ovat määritetty Eurolan ym. (1995) mukaan. Suotyyppien ja lajiston määrittämisessä käytetyt oppaat on lueteltu luvussa 7.

Rajallisen maastoajan vuoksi selvityksen tulokset eivät voi olla täysin kattavat. Vaikka selvitysalue on tutkittu joka puolelta ja luonnontilaiselta osalta myös rajauksen ulkopuolelta, ei esim. kaikkia alueella esiintyviä kasvilajeja tai huomioitavien lajien esiintymiä ole mahdollisesti havaittu.

## 2 ALUEEN YLEISKUVAUS

Vuohtosuon selvitysalue sijaitsee Kärämäen ja Siikalatvan kuntien rajalla noin 13 km Pyhänän keskustasta lounaaseen. Selvitysalueen sijainti on esitetty liitteen 1 kartalla ja aluerajaus liitteessä 2. Selvitysalueen pinta-ala on n. 252 ha.

Suomen suoaluejaossa Vuohtosuon selvitysalue kuuluu Pohjanmaan-Kainuun aapasuoalueeseen. Pohjanmaan ja Suomenselän alueiden tasaisuus suosii laajojen aapasoiden esiintymistä. Kainuussa puolestaan esiintyy topografian vaihtelevuuden ansiosta korpia ja rämeitä sekä lähdekasvillisuutta (Eurola 1995). Kasvukauden pituus on alueella reilusta neljästä viiteen kuukautta (Eurola 1999). Suhteellisen vaatimattomasta kevättulvasta johtuen suot ovat kuivahkoja. Sekä rimpisyys että jätteisyys ovat yleensä heikosti kehittyneitä. Avosoiden osuus on huomattava, erityisesti alueelle ovat luonteenomaisia *Sphagnum papillosum* –valtaiset kalvakkanevat. Soiden reunoilla esiintyy lähinnä tupasvilla-, pallosara- ja nevarämeitä (Kalliola 1973).

Vuohtosuon kasvillisuuskuviointi on esitetty liitekartassa 2. Liitteessä 3 on listaus alueella havaituista putkilokasvi- ja sammallajeista. Liitteessä 4 on valokuvia maastokäynniltä. Valokuvien ottopaikat on esitetty liitteessä 2.

### 2.1 Luonnontilaisuus

Vuohtosuon selvitysalue on suurimmaksi osaksi ojitettua eriasteisesti muuttunutta puustoista suota. Selvitysalueen keskellä sijaitsee ojittamaton alue, joka on kasvillisuudeltaan muuttunutta nevaa ja rämettä.

Vuohtosuota ympäröivät lähinnä ojitetut kosteikot ja talousmetsät. Alueen länsiosaa rajoittuu peltoihin. Vuohtosuon luoteisosan lävitse kulkee Kärämäki-Pyhäntä maantie.

Alueen luoteisosa rajoittuu luonnontilaiseen Vuohtojärven-Likolahden alueeseen, joka on kasvillisuudeltaan luhtaa. Vuohtojärven-Likolahden pohjoispuolella, noin 550 m etäisyydellä

Vuohtosuon selvitysalueesta sijaitsee toinen suunniteltu turvetuotantoalue Kiikkuneva (n. 170 ha).

## 2.2 Suoyhdistymä ja suotyypit

### ***Suoyhdistymä***

Vuohtosuo on pääosin muuttunutta aapasuota. Ojittamattomalta osaltaan suo on välipintaista aapasuota.

### ***Nevat ja nevamuuttumat***

Selvitysalueen keskellä on ojittamaton alue, jolla esiintyvä neva on lähinnä eriasteisesti muuttunutta rimpinevaa ja kalvakkanevaa.

Muuttuneen rimpinevan (RiNmu) ravinteisuus vaihtelee alueella oligotrofiasta oligomesotrofiaan ja mesotrofiaan. Muuttuminen näkyy rimpinevassa lievemässä muodossaan erilaisten sarojen kuten riipasaran *Carex magellanica*, vaaleasaran *Carex livida*, pullosaran *Carex rostrata*, jouhisaran *Carex vesicaria* sekä luhtavillan *Eriophorum angustifolium* ja valkopiirtoheinän *Rhynchospora alba* peittävyiden lisääntymisellä.

Voimakkaaimmin muuttuneiden rimpien kasvillisuus on muuttumassa välipintakasvillisuudeksi eli kalvakkanevaksi (KaN). Näissä rimmissä tavataan välipintalajien edustajia, kuten kalvakkarahkasammal *Sphagnum papillosum* ja tupasluikka *Trichophorum cespitosum*, jotka ovat levinneet rimpinevan välipintaistilta reunoilta rimmen keskustaa kohti.

### ***Rämeet, rämemuuttumat ja turvekankaat***

Vuohtosuo on suurimmaksi osaksi eriasteisesti muuttunutta rämettä ja turvekangasta. Ojittamattomilla alueilla esiintyy paikoin luonnontilaisen kaltaista rahkarämettä.

Rahkaräme (RaR) on todennäköisesti muodostunut entisestä välipintaistesta nevasta reunaojituksen aiheuttavan suon kuivumisprosessin aikana. Tähän viittaa, että rahkarämeen lomassa näkyy paikoin pienalaisesti välipintaisten nevan kasvillisuutta kuten tupasvillaa *Eriophorum vaginatum*. Rahkarämeen pohjakerros muodostuu lähinnä punarahkasammaleesta *Sphagnum magellanicum*, ruskorahkasammaleesta *Sphagnum fuscum* ja jokapaikanrahkasammaleesta *Sphagnum angustifolium*. Kenttäkerroksessa esiintyvät mm. variksenmarjaa *Empetrum nigrum*, vaivaiskoivua *Betula nana*, kanervaa *Calluna vulgaris* ja juolukkaa *Vaccinium uliginosum*.

Rämemuuttumien (Rmu) pohjakerroksessa valtalajit ovat jokasuonrahkasammal ja korpikarhunsammal *Polytrichum commune*. Voimakkaammin muuttuneissa rämeissä metsäsammaleet kuten karhunsammalet ja seinäsammal *Pleurozium schreberi* ovat vallanneet jonkin verran alaa rahkasammaleilta. Rämemuuttumien valtapuu on mänty *Pinus sylvestris*. Ojitukselta johtuva suon kuivuminen ilmenee lievemässä muodossaan vain vaivaiskoivun runsastumisella.

Paikoin ojitusalueen kasvillisuus on muuttunut ainakin pohjakerroksen osalta metsämäiseksi, jolloin kasvillisuustyyppiä kutsutaan turvekankaaksi (tkg). Vuohtosuon turvekankaiden puusto on hieskoivua *Betula pubescens*, mäntyä ja kuusta *Picea abies*. Muuhun kasvillisuuteen kuuluvat mm. metsäalvejuuri *Dryopteris carthusiana*, kultapiisku *Solidago virgaurea*, lillukka *Rubus saxatilis*, mustikka *Vaccinium myrtillus*, kangasmaitikka *Melampyrum pratense*, suopursu *Ledum palustre* ja metsälauha *Deschampsia flexuosa*. Pohjakerrosta hallitsevat metsäsammaleet kuten seinäsammal, korpikarhunsammal, kerrossammal *Hylocomnium schreberi* ja kangaskynsisammal *Dicranum polysetum*.

### ***Luonnontilaiset luontotyytit lähialueilla***

Vuohtosuon luoteisosa rajoittuu luonnontilaiseen Vuohtojärven-Likolahden alueeseen, joka on suurimmaksi osaksi sara- ja ruoholuhta sekä pajuluhta.

Sara- ja ruoholuhtaan (SRhLu) kasvillisuuteen kuuluvat vesisara *Carex aquatilis*, viiltosara *Carex acuta*, suoputki *Peucedanum palustre*, kurjenjalka *Comarum palustre* ja terttualpi *Lysichiton*.

*machia thyrsoflora*. Sammaleista tavataan happrarahkasammalta *Sphagnum riparium*, okarahkasammalta *Sphagnum squarrosum* ja hetesirppisammalta *Warnstorfia exannulata*.

Pajuluhdan (PaLu) yleisimmät lajit ovat kiiltopaju *Salix phylicifolia*, tuhkapaju *Salix cinerea* ja virpajapaju *Salix aurita*. Sammalistossa vallitsevat hetesirppisammal, okarahkasammal ja happrarahkasammal.

## 2.3 Maisema ja virkistyskäyttö

Vuohtosuon selvitysalue sijaitsee syrjäisellä seudulla noin 13 km Pyhännän keskustasta lounaaseen. Selvitysalue on puustoista tai puoliavointa suota. Selvitysalueen keskustassa sijaitsevan ojitattomien alueiden rahkarämeillä esiintyi jonkin verran karpaloa ja hillan lehtiä.

Vuohtosuon luoteisosan lävitse kulkee Kärämäki-Pyhäntä maantie, jolle turvetuotantoalue tulisi näkyvään. Turvetuotannossa alue muistuttaisi lähinnä maataloustuotannossa olevaa peltoa, paitsi että turvesuo on kesäajan kasvuston (Turveteollisuusliitto ry 2002).

## 3 SUOJELUALUEET JA -ALUEVARAUKSET

Valtion ympäristöhallinnon Oiva-tietokannan (2009) mukaan Vuohtosuon selvitysalueella ei ole Natura 2000 -alueverkostoon kuuluvia kohteita, suojelualueita tai suojeluohjelmiin kuuluvia kohteita.

Lähimmät huomioitavat kohteet ovat noin 1,7 km päässä selvitysalueesta etelään sijaitseva Lauttanevan Natura 2000 -alue (FI1101800) ja noin 2,3 km selvitysalueesta lounaaseen sijaitseva Lauttanevan metsien Natura 2000 -alue (FI1101801). Muita selvitysalueen läheisyydessä olevia huomioitavia kohteita ovat selvitysalueesta noin 6,5 km pohjoiseen sijaitseva Pellikaisen Natura 2000 -alue (FI1103600), johon kuuluu osittain myös Salonnevan luonnonsojelualue (YSA117782).

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa (2009) Vuohtosuo on merkitty turvetuotantoalueeksi.

## 4 LUONTOTYYPIT

### 4.1 Luonnonsuojelulain mukaiset luontotyypit

Selvitysalueella ei havaittu luonnonsuojelulain § 29 nojalla suojeltavia luontotyyppisiä kohteita.

### 4.2 Vesilain mukaiset luontotyypit

Selvitysalueella ei havaittu vesilain 1. luvun 15 a ja 17 a § mukaisiin vesiluonnon suojelutyyppeihin kuuluvia kohteita.

### 4.3 Metsälain mukaiset luontotyypit

Selvitysalueella ei havaittu metsälain § 10 mukaisiin metsäluonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeisiin elinympäristöihin kuuluvia kohteita.

## 4.4 Uhanalaiset luontotyypit

Vuohtosuo luontotyyppien uhanalaisuus on esitetty taulukossa 1 (Raunio ym. 2008 mukaan). Selvitysalue kuuluu luontotyyppien uhanalaisuusluokituksessa Etelä-Suomen osa-alueeseen. Uhanalaisia luontotyypppejä ovat äärimmäisen uhanalaisiksi (CR), erittäin uhanalaisiksi (EN) ja vaarantuneiksi (VU) luokitellut tyypit.

**Taulukko 1. Vuohtosuo selvitysalueella esiintyvien kasvillisuustyyppien uhanalaisuus Raunio ym. (2008) mukaan (EN = erittäin uhanalainen, VU = vaarantunut, NT = silmälläpidettävä, LC = säilyvä).**

| Suotyyppi                                    | Etelä-Suomi | Koko maa |
|----------------------------------------------|-------------|----------|
| <b>Nevat</b>                                 |             |          |
| Kalvakkanevat                                | VU          | NT       |
| <b>Rämeet</b>                                |             |          |
| Rahkarämeet                                  | LC          | LC       |
| <b>Luhdat</b> (selvitysalueen läheisyydessä) |             |          |
| Sara- ja ruoholuhta                          | NT          | LC       |
| Pajuluhta                                    | NT          | LC       |
| <b>Suoyhdistymä</b>                          |             |          |
| Välipintaist kes kiboreaaliset aapasuot      | EN          | EN       |

Luokituksen mukaan luontotyyppien esiintymien voidaan katsoa olevan laadultaan hyvässä tilassa, jos ojitukset tai muu maankäyttö eivät ole muuttaneet suoluontotyyppien esiintymien hydrologiaa eikä alueella ole merkittäviä hakkuita.

Vuohtosuo on lähinnä ojitettu ja eriasteisesti muuttunut. Reunaojitukset ovat muuttaneet myös ojittamattomien suoalueiden hydrologiaa ja kuivuminen näkyy mm. rimpinevakasvillisuuden muuttumisella välipintakasvillisuudeksi ja nevan rahkoittumisella. Selvitysalue rajoittuu lounaassa luonnontilaisen luhtaan. Osa luhdasta kuuluu selvitysalueeseen.

## 5 LAJIT

### 5.1 Luontodirektiivin tiukkaa suojelua vaativat lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän luontodirektiivin liitteeseen IV(b) kuuluvia lajeja.

### 5.2 Erityisesti suojeltavat lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän erityisesti suojeltavia lajeja.

### 5.3 Rauhoitetut lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän rauhoitettuja lajeja.

### 5.4 Uhanalaiset lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän valtakunnallisesti uhanalaisia kasvilajeja.



## 5.5 Silmälläpidettävät ja alueellisesti uhanalaiset lajit

Selvitysalueella ei tiedetä esiintyvän silmälläpidettäviä tai alueellisesti uhanalaisia lajeja.

## 5.6 Suomen vastuulajit

Selvitysalueella esiintyy Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin kuuluvaa vaaleasaraa *Carex livida*. Esiintymän koordinaatit ovat 7102088:3456859, 7102270:3456558, 7102393:3456741.

# 6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Vuohtosuon selvitysalue on suurimmaksi osaksi ojitettua eriasteisesti muuttunutta puustoista suota. Selvitysalue on suoyhdistymätyypiltään muuttunutta aapasuota. Ojittamaton alue on välipintaista aapasuota. Laaja ojitusalue on pääosin mäntypuustoista rämemuuttumaa ja turvekan-gasta. Ojittamattomalla alueella on oligotrofista ja mesotrofista muuttunutta rimpinevaa, kal-vakkanevaa ja rahkarämettä

Selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 –alueverkoston koh-teita, luonnonsuojelualueita tai suojeluohjelmiin kuuluvia aluerajauksia. Lähimmät huomioita-vat kohteet ovat noin 1,7 km päässä selvitysalueesta etelään sijaitseva Lauttanevan Natura 2000 -alue (FI1101800) ja noin 2,3 km selvitysalueesta lounaaseen sijaitseva Lauttanevan metsien Natura 2000 -alue (FI1101801).

Selvitysalueella uhanalaisiksi luontotyypeiksi luokitellaan vaarantuneet (VU) kalvakkanevat. Ne esiintyvät pienalaisesti ojittamattomalla alueella muuttuneen rimpinevan lomassa. Vuohto-nevan ojittamattomalla alueella esiintyvät rimpinevat eivät ole enää luonnontilaisia. Selvitysalu-een luoteispuolella esiintyvät luhdat ovat silmälläpidettäviä (NT) luontotyypppejä. Suoyhdisty-mätyypeistä välipintaiset keskiboreaaliset aapasuot on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN).

Vuohtosuon selvitysalueella havaittiin Suomen kansainvälisiin vastuulajeihin kuuluvaa vaa-leasaraa *Carex livida*. Selvitysalueella ei ole tiedossa uhanalaisten tai muiden huomioitavien kasvilajien esiintymiä

# 7 KIRJALLISUUS

Eurola, S. 1999: Kasvipeitteemme alueellisuus. Oulanka reports 22. Oulanka biological station. University of Oulu.

Eurola, S., Bendiksen, K. & Rönkä, A. 1990: Suokasviopas. Oulanka reports 9. Oulanka biolo-gical station. University of Oulu.

Eurola, S., Huttunen, A. & Kukko-oja, K. 1995: Suokasvillisuusopas. Oulanka reports 14. Ou-lanka biological station. University of Oulu.

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.) 1998: Retkeilykasvio. Luonnon-tieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo. Helsinki.

Mossberg, B & Stenberg, L. 1992: Den nordiska floran. Wahlström & Widstrand 1992

Kalliola, R. 1973: Suomen kasvimaantiede. WSOY. Porvoo.

Pohjois-Pohjanmaan liitto 2009: Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava. Internet-sivut osoitteessa: <http://www.pohjois-pohjanmaa.fi>

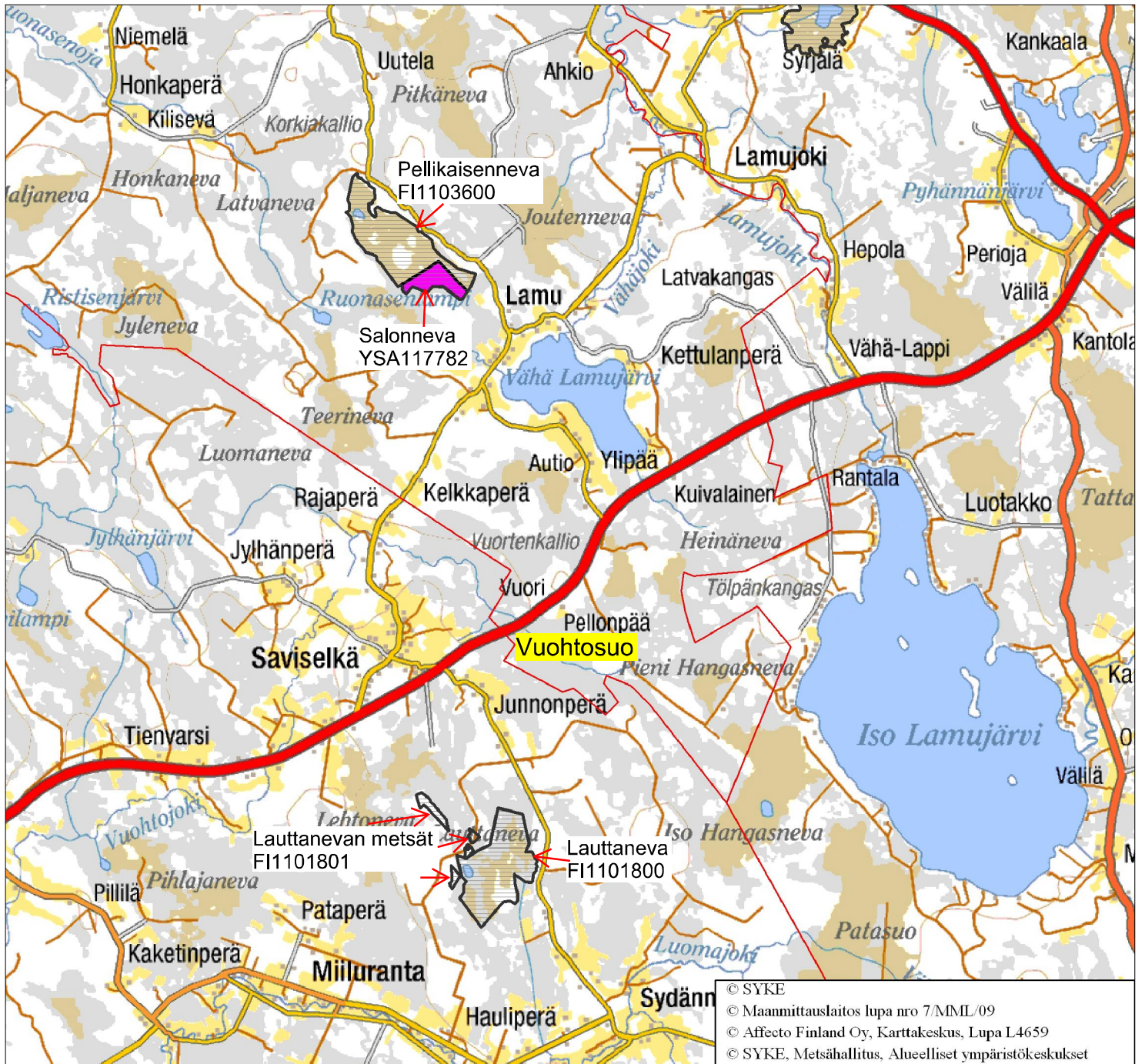
Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus 2009: Turvetuotannon lupahakemuksen luontoselvitykset. Työryhmän muistio 5.2.2009.

Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.). 2008. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2. 264 + 572 s.

Turveteollisuusliitto ry. 2002: Turvetuotannon ympäristövaikutusten arviointi. Ohjeita turvetuotannon luonto- ja naapuruussuhdevaikutusten arvioimiseksi. – Jyväskylä.

Valtion ympäristöhallinto 2009: Internet-sivut osoitteessa: <http://www.ymparisto.fi/> sekä Oiiva-tietokanta osoitteessa <http://www2.ymparisto.fi/scripts/oiva.asp>

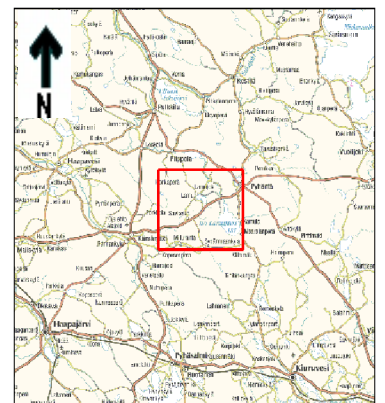
Liite 1. Selvitysalueen sijainti ja aluetta ympäröivät suojelualueet.  
Lähde: Ympäristöhallinto, Oiva tietokanta 2009



Mittakaava 1:113305

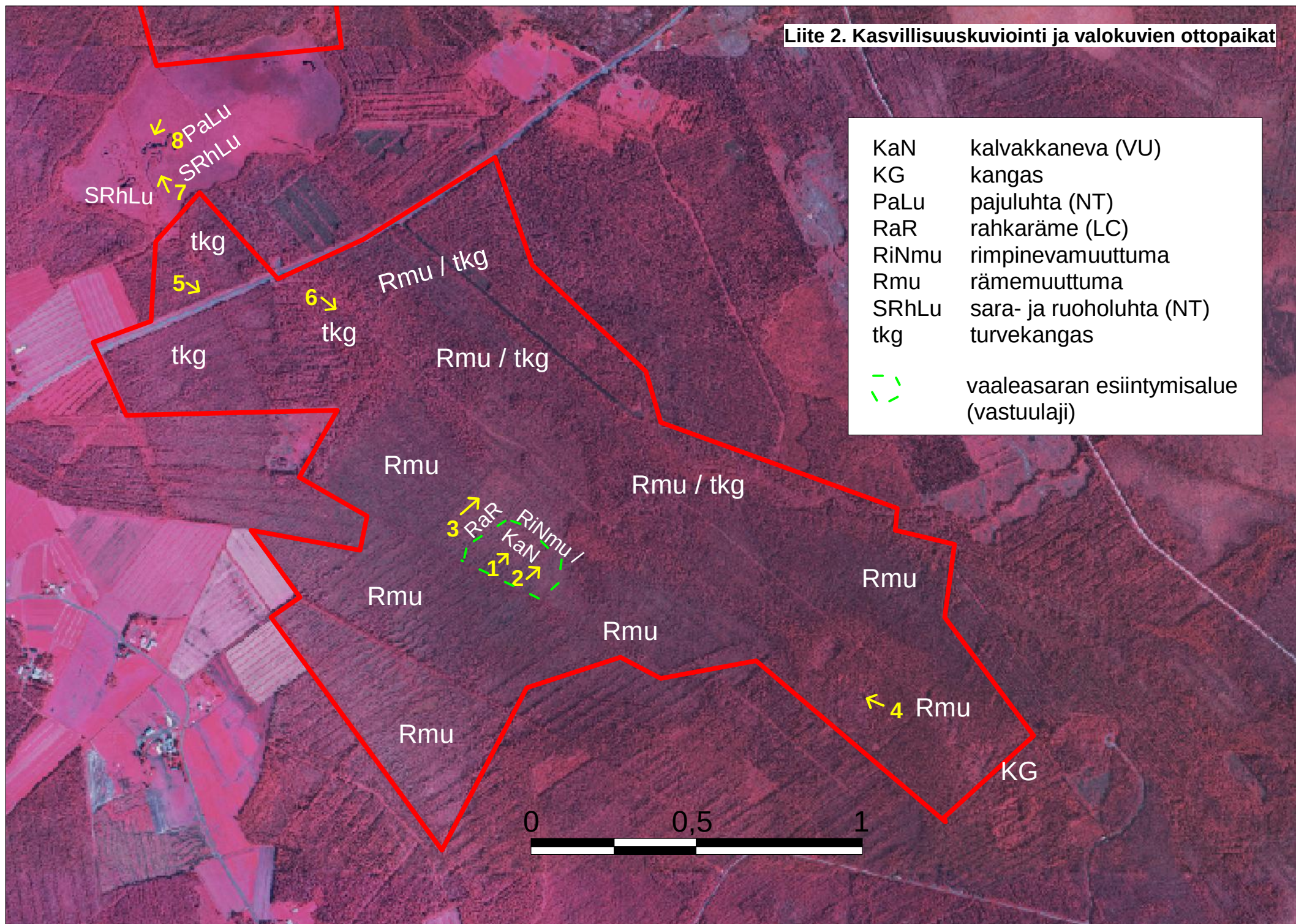
Koordinaattijärjestelmä: KKJ-yk

Nurkkapisteen koordinaatit: 7094548:3446442 - 7115283:3468424





Liite 2. Kasvillisuuskuviointi ja valokuvien ottopaikat





**Suunnittelualueella havaittu kasvilajisto****Putkilokasvit**

|                                      |                    |
|--------------------------------------|--------------------|
| <i>Alnus glutinosa</i>               | tervaleppä         |
| <i>Andromeda polifolia</i>           | suokukka           |
| <i>Betula nana</i>                   | vaivaiskoivu       |
| <i>Betula pubescens</i>              | hieskoivu          |
| <i>Calamagrostis</i> sp.             | kastikat           |
| <i>Calluna vulgaris</i>              | kanerva            |
| <i>Carex canescens</i>               | harmaasara         |
| <i>Carex chordorrhiza</i>            | juurtosara         |
| <i>Carex lasiocarpa</i>              | jouhisara          |
| <i>Carex livida</i>                  | vaaleasara         |
| <i>Carex magellanica</i>             | riippasara         |
| <i>Carex nigra</i> ssp. <i>nigra</i> | jokapaikansara     |
| <i>Carex pauciflora</i>              | rahkasara          |
| <i>Carex rostrata</i>                | pullosara          |
| <i>Chamaedaphne calyculata</i>       | vaivero            |
| <i>Comarum palustre</i>              | kurjenjalka        |
| <i>Drosera rotundifolia</i>          | pyöreälehtikihokki |
| <i>Deschampsia cespitosa</i>         | nurmilauha         |
| <i>Deschampsia flexuosa</i>          | metsälauha         |
| <i>Dryopteris carthusiana</i>        | metsäälvejuuri     |
| <i>Empetrum nigrum</i>               | variksenmarja      |
| <i>Epilobium angustifolium</i>       | maitohorsma        |
| <i>Equisetum fluviatile</i>          | järvikorte         |
| <i>Equisetum sylvaticum</i>          | metsäkorte         |
| <i>Eriophorum angustifolium</i>      | luhtavilla         |
| <i>Eriophorum vaginatum</i>          | tupasvilla         |
| <i>Gymnocarpium dryopteris</i>       | metsäimarre        |
| <i>Juniperus communis</i>            | kataja             |
| <i>Juncus filiformis</i>             | jouhivihvilä       |
| <i>Ledum palustre</i>                | suopursu           |
| <i>Lycopodium annotinum</i>          | riidenlieko        |
| <i>Lysimachia thyrsiflora</i>        | terttualpi         |
| <i>Melampyrum pratense</i>           | kangasmaitikka     |
| <i>Menyanthes trifoliata</i>         | raate              |
| <i>Molinia caerulea</i>              | siniheinä          |
| <i>Picea abies</i>                   | kuusi              |
| <i>Pinus sylvestris</i>              | mänty              |
| <i>Populus tremula</i>               | haapa              |
| <i>Rhamnus frangula</i>              | korppaatsama       |
| <i>Rhynchosphora alba</i>            | valkopiirtoheinä   |
| <i>Rubus arcticus</i>                | mesimarja          |
| <i>Rubus chamaemorus</i>             | hilla              |
| <i>Rubus idaeus</i>                  | vadelma            |
| <i>Rubus saxatilis</i>               | lillukka           |
| <i>Rumex acetosa</i>                 | niittysuolaheinä   |
| <i>Solidago virgaurea</i>            | kultapiisku        |
| <i>Sorbus aucuparia</i>              | pihlaja            |
| <i>Trichophorum alpinum</i>          | villapääluikka     |
| <i>Trichophorum cespitosum</i>       | tupasluikka        |
| <i>Trientalis europaea</i>           | metsätähti         |

**Putkilokasvit**

|                               |                 |
|-------------------------------|-----------------|
| <i>Vaccinium myrtillus</i>    | mustikka        |
| <i>Vaccinium oxycoccos</i>    | isokarpalo      |
| <i>Vaccinium uliginosum</i>   | juolukka        |
| <i>Vaccinium vitis-idaea</i>  | puolukka        |
| <i>Valeriana sambucifolia</i> | lehtovirmajuuri |
| <i>Viola palustris</i>        | suo-orvokki     |

**Sammalet**

|                                  |                      |
|----------------------------------|----------------------|
| <i>Aulacomnium palustre</i>      | suonihuopasammal     |
| <i>Hylocomnium splendens</i>     | kerrossammal         |
| <i>Dicranum scoparium</i>        | kivikynsisammal      |
| <i>Dicranum polysetum</i>        | kangaskynsisammal    |
| <i>Pleurozium schreberi</i>      | seinäsammal          |
| <i>Polytrichum commune</i>       | corpikarhunsammal    |
| <i>Polytrichum strictum</i>      | rämekarhunsammal     |
| <i>Sphagnum angustifolium</i>    | jokasuonrahkassammal |
| <i>Sphagnum capillifolium</i>    | kangasrahkassammal   |
| <i>Sphagnum compactum</i>        | paakkurahkasammal    |
| <i>Sphagnum cuspidata</i> -ryhmä | kuljurahtkasammalet  |
| <i>Sphagnum fuscum</i>           | ruskorahkasammal     |
| <i>Sphagnum magellanicum</i>     | punarahkasammal      |
| <i>Sphagnum papillosum</i>       | kalvakkarahkasammal  |
| <i>Sphagnum riparium</i>         | happrarahkasammal    |
| <i>Sphagnum squarrosum</i>       | okarahkasammal       |
| <i>Warnstorfia exannulata</i>    | hetesirppisammal     |





**Kuva 1.** Muuttunutta rimpinevaa Vuohtosuon keskiosassa.



**Kuva 2.** Vaaleasaraesiintymä rimpinevamuuttumassa.



**Kuva 3.** Rahkarämettä suon ojittamattomalla alueella.



**Kuva 4.** Rämemuuttuma selvitysalueen eteläosassa.



**Kuva 5.** Mäntyvaltaista turvekangasta.



**Kuva 6.** Hieskoivuvaltaista turvekangasta.





**Kuva 7.** Sara- ja ruoholuhtaa sekä pajuluhtaa Vuohtojärveen alueella selvitysalueen luoteispuolella.



**Kuva 8.** Vuohtojärveä ympäröi saraluhta.